

Pan Józef Bulira
Wójt Gminy Lipnik

Wystąpienie pokontrolne

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych¹, przeprowadziła w Urzędzie Gminy w Lipniku w dniach od 22 lipca do 30 września 2013 roku kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Lipnik za okres od 2009 roku do dnia zakończenia kontroli, ze szczególnym uwzględnieniem działalności w 2012 roku. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 30 września 2013 r.

W wyniku kontroli stwierdzono niżej opisane nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nie przestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

Kontrola obowiązującej w jednostce dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości wykazała następujące nieprawidłowości:

- nie ujęto w zakładowym planie kont Urzędu Gminy konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” i konta 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”, pomimo ujmowania w ewidencji operacji gospodarczych na tych kontach,
- nie zawarto wykazu wszystkich faktycznie prowadzonych ksiąg rachunkowych – dzienników częściowych mimo, że w ewidencji jednostki Urząd Gminy stosowano trzynaście dzienników częściowych,
- nie zaktualizowano wykazu wersji stosowanego w jednostce oprogramowania.

Powyższe nieprawidłowości naruszają art. 10 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości². W czasie trwania kontroli polityka rachunkowości została zaktualizowana.

Ewidencja szczegółowa do konta 011 „Środki trwałe” prowadzona ręcznie w księdze środków trwałych nie była prowadzona w podziale na podgrupy i rodzaje środków trwałych, co narusza art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej³.

W 2012 roku w ewidencji księgowej Urzędu na koncie 130 „Rachunek bieżący - dochody” zapisów księgowych dotyczących wpływów dochodów z tytułu podatków dokonywano zbiorczo, bez sporządzania na tą okoliczność zbiorczego dowodu księgowego służącego do dokonania łącznych zapisów zbioru dowodów źródłowych, które muszą być

¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 1113

² Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm., dalej ustawa o rachunkowości

³ Dz. U. z 2012 r. poz. 591 z późn. zm.

w dowodzie zbiorczym pojedynczo wymienione, co narusza art. 20 ust. 3 pkt. 1 ustawy o rachunkowości. Ponadto stwierdzono, że dowody potwierdzające wpływy podatków wyłączano spod wyciągów bankowych i przekazywano na stanowisko księgowości podatkowej celem ujęcia w ewidencji podatkowej. Na w/w okoliczność nie sporządzano i nie załączano dowodów wewnętrznych stwierdzających dokonanie operacji gospodarczej, będących podstawą zapisów w księgach rachunkowych Urzędu - zapis w księgach w łącznej kwocie jest identyfikowany jedynie datą i numerem wyciągu bankowego. Nieprawidłowość narusza art. 20 ust. 2 pkt 3 oraz art. 24. ust. 4 pkt. 1 ustawy o rachunkowości.

Wystąpiły przypadki, że w księgach rachunkowych Urzędu w 2012 roku nie ujmowano zdarzeń gospodarczych w okresach sprawozdawczych, którego dotyczyły - w zakresie naliczania kosztów diet dla radnych i sołtysów, naliczania kosztów ryczałtów za używanie samochodu prywatnego do celów służbowych, wydatków z tytułu podróży służbowych pracowników. Nieprawidłowość narusza art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

W zakresie ujmowania w księgach rachunkowych Urzędu zmian w stanie środków trwałych stwierdzono przypadek dwukrotnego ujęcia na koncie 011 „Środki trwałe” nieruchomości o wartości 5.000 zł zakupionej w 2009 roku - pod datą 31.12.2009 r. i 08.11.2012 r. W konsekwencji w bilansie Urzędu Gminy sporządzonym na dzień 31.12.2012 r. zawyżono wartość środków trwałych o kwotę 5.000 zł. Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 1 i 2 oraz art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Stwierdzono przypadki niezachowania porządku systematycznego oraz nieprzestrzegania zasad funkcjonowania kont przy księgowaniu operacji gospodarczych dotyczących:

- umorzenia pozostałych środków trwałych, które ujmowano na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych” w korespondencji z kontem 013 „Pozostałe środki trwałe”, zamiast z kontem 401 „Zużycie materiałów i energii”,
- rozrachunków z pracownikami z tytułu podróży służbowych oraz z tytułu dofinansowania ze środków ZFŚS indywidualnego wypoczynku tzw. „wczasów pod gruszą”, których nie ujmowano na koncie 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”,
- naliczania i odprowadzania podatku do Urzędu Skarbowego od w/w świadczeń z ZFŚS, których nie ujmowano na koncie 225 „Rozrachunki z budżetami”.

Powyższe stanowi naruszenie art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz zasad funkcjonowania w/w kont określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁴.

W 2012 roku w ewidencji szczegółowej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” - na kartotekach podatników - przypis i odpis podatków od nieruchomości, rolnego, leśnego oraz od środków transportowych ujmowano pod datami będącymi terminami

⁴ Dz. U. z 2013 r. poz. 289, dalej Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

płatności poszczególnych rat podatków oraz w wysokości odpowiadającej wysokości raty podatku (w przypadku odpisów w wysokości odpowiadającej zmniejszeniu poszczególnych rat podatku), zamiast przypisów i odpisów dokonywać pod datą złożenia deklaracji lub doręczenia decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego/decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowej i w jednej kwocie wynikającej z deklaracji bądź decyzji. Nieprawidłowość narusza § 2 ust. 1 pkt 10 oraz § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego⁵.

Nie dokonywano na bieżąco w księgach rachunkowych Urzędu Gminy przypisów i odpisów należności z tytułu podatków, które ujmowano na kontach 221 i 720 w okresach kwartalnych, czym naruszono art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zasady funkcjonowania konta 221 określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. oraz § 4 ust. 1 pkt 1 i pkt 2, § 9, § 17 i § 20 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku.

W jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S (korekta nr 1) z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31.12.2012 r. nieprawidłowo wykazano dane w kolumnie 5 (należności), kolumnie 8 (dochody otrzymane), kolumnie 9 (należności pozostałe do zapłaty ogółem) dotyczące subwencji oświatowej w rozdziale 75801 § 2920. W kolumnie 5 wykazano kwotę 4.538.278,00 zł, zamiast 4.210.583,00 zł - różnica stanowi kwotę 327.695,00 zł subwencji oświatowej, która wpłynęła na rachunek bankowy budżetu w dniu 20.12.2012 r. z przeznaczeniem na miesiąc styczeń 2013 r. W kolumnie 8 wykazano kwotę 3.882.888,00 zł, natomiast z ewidencji księgowej wynika, że w 2012 roku dochody otrzymane z tytułu subwencji oświatowej wynosiły 4.207.813,00 zł. W kolumnie 9 wykazano kwotę 327.695,00 zł, zamiast 0,00 zł. Powyższe narusza § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁶ oraz § 3 ust. 4 pkt 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do w/w rozporządzenia.

W sprawozdaniu Rb-N jednostki Urząd Gminy za IV kwartał 2012 roku:

- w wierszach N3 „Gotówka i depozyty” i N3.2 „Depozyty na żądanie” wykazano kwotę 852.135,90 zł, zamiast 851.952,48 zł - zawyżono stan środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych o kwotę 183,42 zł,
- w pozycji N5 „Pozostałe należności” nie wykazano niewymagalnych należności na łączną kwotę 78.326,17 zł.

Stwierdzone nieprawidłowości stanowią naruszenie zasad sporządzania sprawozdania Rb-N określonych w § 14 pkt 9 i pkt 14 załącznika nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁷, w związku z § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 w/w rozporządzenia.

W zakresie sporządzenia sprawozdań finansowych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- a)** W bilansie z wykonania budżetu Gminy sporządzonym na dzień 31.12.2012 r. (korekta nr 1) w kolumnie „Stan na koniec roku”

⁵ Dz.U. Nr 208, poz.1375, dalej rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r.

⁶ Dz.U. Nr 20, poz. 103

⁷ Dz.U. Nr 43, poz. 247

- po stronie aktywów dane w zakresie pozostałych należności i rozliczeń wykazano w pozycji II.1 „Należności finansowe” i II.1.1 „Krótkoterminowe” w kwocie 53.840,50 zł, zamiast wykazać w pozycji II.3 „Pozostałe należności i rozliczenia” w kwocie 53.917,50 zł (wynikającej z sumy sald kont 222 i 223);
- w pasywach bilansu w pozycji I.1.2 „Zobowiązania finansowe długoterminowe” wykazano zobowiązania finansowe z tytułu pożyczek i kredytów w kwocie 6.204.159,00 zł, zamiast w kwocie 6.229.710,98 zł (wynikającej z sumy salda Ma kont 134 i 260) - kwotę zaniżono o należne odsetki od zaciągniętych kredytów w wysokości 25.551,98 zł, którą bezzasadnie ujęto w pasywach bilansu w pozycji I.3 „Pozostałe zobowiązania”;
- w pasywach bilansu w pozycji I.2 „Zobowiązania wobec budżetów” wykazano kwotę 7.701,95 zł, podczas gdy z ewidencji księgowej konta 224 (saldo Ma) wynikała kwota 5.948,46 zł - różnicę w wysokości 1.753,49 zł stanowiło saldo Ma konta 240, które należało wykazać w pozycji I.3 „Pozostałe zobowiązania”;
- w pasywach bilansu w pozycji II.1 „Wynik wykonania budżetu” wykazano kwotę minus 5.626.748,81 zł, natomiast wynik prezentowany w tej pozycji bilansu powinien być zgodny z kwotą wykazaną w wierszu C rocznego sprawozdania Rb – NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego, z którego wynika, że rok budżetowy zamknął się nadwyżką w kwocie 105.302,68 zł;
- w pasywach bilansu w pozycji II.1.1 „Nadwyżka budżetu” wykazano kwotę 105.225,68 zł, zamiast kwoty 105.302,68 zł stanowiącą różnicę między wykonanymi dochodami budżetu (konto 901) a wykonanymi wydatkami budżetu (konto 902);
- w pasywach bilansu w pozycji II.1.2 „Deficyt budżetu” bezzasadnie wykazano kwotę minus 5.731.974,49 zł stanowiącą saldo Wn konta 960, którą należało wykazać w pozycji II.5 „Skumulowany wynik budżetu”.

b) W sprawozdaniu „Rachunek zysków i strat” Urzędu Gminy sporządzonym na dzień 31.12.2012 r. (korekta nr 2) w kolumnie „Stan na koniec roku bieżącego” w pozycji E.II „Pozostałe koszty operacyjne” nie wykazano żadnej kwoty, natomiast zgodnie z treścią ekonomiczną powinna być wykazana kwota 3.112,08 zł, wynikająca z konta 761 – kwotę tę bezzasadnie wykazano w pozycji H.II „Koszty finansowe inne”.

c) W sprawozdaniu „Zestawienie zmian w funduszu jednostki” Urzędu Gminy sporządzonym na dzień 31.12.2012 r. (korekta nr 2) w kolumnie „Stan na koniec roku bieżącego” w pozycji I.2.2 „Zrealizowane dochody budżetowe” wykazano kwotę 2.374.919,27 zł, pozostałą kwotę dochodów bezzasadnie wykazano w pozycji I.2.9 „Inne zmniejszenia”. Ponadto w pozycji I.2.4 „Dotacje i środki na inwestycje” wykazano kwotę 2.673.511,26 zł, zamiast kwoty 2.674.712,13 zł wynikającej z konta 810 - różnicę w kwocie 1.200,87 zł bezzasadnie wykazano w pozycji I.2.9 „Inne zmniejszenia”.

Powyższe nieprawidłowości naruszają art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości.

W ewidencji księgowej Urzędu Gminy nie ujęto:

- należności z tytułu podatków pobieranych przez Urząd Skarbowy w Opatowie - ze sprawozdania Rb-27 Urzędu Skarbowego w Opatowie na dzień 31.12.2012 r. wynika saldo końcowe należności w dziale 756, rozdziale 75601, paragrafie 0350 w kwocie 13,00 zł, natomiast w dziale 756, rozdziale 75616, paragrafie 0360 w kwocie 305,70 zł, które winny zostać ujęte na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

- w miesiącu grudniu 2012 r. naliczenia odsetek od kredytów zaciągniętych przez Gminę Lipnik w wysokości 25.551,98 zł, których termin spłaty przypadał na 10 stycznia 2013 r.

Powyższe narusza art. 4 ust. 2 oraz art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania konta 221 określone w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

W zakresie dochodów budżetu

W 2012 r. opodatkowywano jedną decyzją wymiarową grunty stanowiące współwłasność małżonków, zamiast w drodze odrębnych decyzji, co narusza art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych⁸, art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym⁹, art. 2 ust. 4 ustawy z dnia października 2002 r. o podatku leśnym¹⁰, w myśl których grunty będące współwłasnością lub znajdujące się w posiadaniu dwóch lub więcej podmiotów stanowią odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach lub posiadaczach.

Wpływy z tytułu kosztów upomnień uiszczanych przez podatników (osoby fizyczne) ujmowano do rozdz. 75616 „Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych”, zamiast do rozdz. 75618 „Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw”. Nieprawidłowość narusza zasady klasyfikacji określone w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych¹¹.

Ewidencja gminnego zasobu nieruchomości nie zawiera danych w zakresie informacji o zgłoszonych roszczeniach do nieruchomości i o toczących się postępowaniach administracyjnych i sądowych, co narusza art. 23 ust. 1c pkt 6 i pkt 7, w związku z art. 25 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami¹².

W zakresie wydatków budżetu

W 2012 roku dokonano wypłaty nagrody jubileuszowej pracownikowi z ponad dwuletnim opóźnieniem, co narusza § 8 ust. 1 i 5 rozporządzenia Rady Ministrów z 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych¹³.

Do sumy wynagrodzeń za 2012 rok stanowiących podstawę wypłaconego w 2013 roku dodatkowego wynagrodzenia rocznego nienależnie zaliczono wynagrodzenie z tytułu nagrody jubileuszowej oraz wynagrodzenie za czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy - innej niż urlop wypoczynkowy, a mianowicie:

- okres opieki nad dzieckiem, z których pracownicy korzystali na podstawie zwolnienia przewidzianego w art. 188 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy¹⁴,

⁸ Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.

⁹ Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 z późn. zm.

¹⁰ Dz. U. Nr 200, poz. 1682 z późn. zm.

¹¹ Dz. U. Nr 38, poz. 207 z późn. zm.

¹² Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.

¹³ Dz. U. z 2013 r., poz. 1050

¹⁴ Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.

- czas zwolnień od pracy przewidzianych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 15 maja 1996 roku w sprawie sposobu usprawiedliwiania nieobecności w pracy i udzielania zwolnień od pracy¹⁵, w tym wolne dni z tytułu pogrzebu, urlopu szkoleniowego. Zaliczenie wyżej wymienionych wynagrodzeń do podstawy wymiaru kwoty wynagrodzenia rocznego narusza § 6 pkt 3 i 4, w związku z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 roku w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop¹⁶, w związku z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 roku o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej¹⁷. Nieprawidłowe ustalenie podstawy wymiaru kwoty wynagrodzenia rocznego spowodowało wypłatę tego wynagrodzenia w zawyżonej wysokości dla 7 pracowników łącznie o kwotę 361,10 zł.

W 2012 roku dokonano obciążenia środków zgromadzonych na rachunku ZFŚS kosztami prowizji od przelewów, co narusza art. 10 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych¹⁸, zgodnie z którym środkami Funduszu Świadczeń Socjalnych administruje pracodawca. W związku z tym ponosi on określone koszty związane z prowadzeniem rachunku bankowego Funduszu, niezbędne do prawidłowego funkcjonowania funduszu w zakładzie pracy.

W 2012 roku z budżetu gminy udzielono dotacji podmiotowej dla Zakładu Gospodarki Komunalnej w Lipniku w wysokości 147.778,79 zł, którą zaklasyfikowano do działu 900, rozdziału 90001 § 2510. Nieprawidłowość narusza art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁹, zgodnie z którym samorządowy zakład budżetowy może otrzymywać z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dotacje przedmiotowe, dotacje celowe na zadania bieżące, dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji. Ponadto zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, samorządowy zakład budżetowy może otrzymać dotację podmiotową tylko w zakresie określonym w odrębnych ustawach.

Stwierdzono, że w 2012 r. dotację przedmiotową przekazywano dla Zakładu Gospodarki Komunalnej, pomimo że Rada Gminy w Lipniku nie uchwaliła stawek dotacji przedmiotowej, co narusza art. 219 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Ogłoszenie o otwartym konkursie ofert na realizację w 2012 roku zadań publicznych gminy w zakresie upowszechniania kultury fizycznej, oświaty i wychowania, podane do publicznej wiadomości w dniu 07.03.2012 r. nie zawierało informacji w zakresie zrealizowanych przez organ administracji publicznej w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztami, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym i podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3, co narusza art. 13 ust. 2 pkt 7

¹⁵ Dz. U. Nr 60, poz. 281

¹⁶ Dz. U. Nr 2, poz. 14 z późn. zm.

¹⁷ Dz. U. Nr 160, poz. 1080 z późn. zm.

¹⁸ Dz. U. z 2012 r. poz. 592 z późn. zm.

¹⁹ Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.

ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie²⁰. Ponadto wyniki otwartego konkursu ofert nie zostały podane do publicznej wiadomości, co narusza art. 15 ust. 2j w związku z art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, który stanowi, że wyniki otwartego konkursu ofert ogłasza się niezwłocznie po wyborze oferty.

Do wyliczenia kwoty bazowej funduszu sołeckiego na 2012 rok przyjęto nieprawidłową liczbę mieszkańców zamieszkałych na obszarze Gminy -5.672 osoby, natomiast liczba mieszkańców ustalona przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na dzień 31.12.2010 rok wynosi 5.582 osoby. W konsekwencji nieprawidłowo obliczonej kwoty bazowej na 2012 rok w zaniżonych wysokościach ustalono kwoty środków funduszu sołeckiego przypadające poszczególnym sołectwom ogółem o kwotę 1.552,83 zł. Nieprawidłowe ustalenie wysokości środków przypadających na dane sołectwo narusza art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2009 r. o funduszu sołeckim²¹.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości gminy, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy Lipnik poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole kontroli, Wójt oraz Skarbnik Gminy ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały, stosownie do zakresu czynności, na Skarbniku Gminy. Prawa i obowiązki głównego księgowego (skarbnika) określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym gminy jest Wójt Gminy, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Gminy, wykonywania budżetu i gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Wójt jako organ wykonawczy gminy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy). Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu, jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Wójcie (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację

²⁰ Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.

²¹ Dz. U. Nr 52, poz. 420

niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. Przestrzegać obowiązku bieżącego aktualizowania polityki rachunkowości, w tym zakładowego planu kont, stosownie do art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości, dostosowując dokumentację przyjętych zasad rachunkowości do przepisów prawa, jak również do potrzeb jednostki.
2. Ewidencję analityczną środków trwałych, prowadzić w podziale na grupy, podgrupy i rodzaje środków trwałych, zgodnie z klasyfikacją rodzajową środków trwałych określoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT)²², stosownie do obowiązku wynikającego z przepisów art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej.
3. W przypadku dokonywania zapisów w księgach rachunkowych zbiorczo, sporządzać zbiorcze dowody księgowe w których wyszczególniać pojedynczo każdy dowód źródłowy, stosownie do art. 20 ust. 3 pkt 1 ustawy o rachunkowości.
4. Księgi rachunkowe prowadzić sprawdzalnie tak, aby udokumentowanie zapisów pozwalało na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych, stosownie do art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości.
5. W przypadku wyłączenia dowodów źródłowych spod wyciągów bankowych i przechowywania ich w odrębnych zbiorach sporządzać dowody wewnętrzne o charakterze zastępczym, potwierdzające dokonanie operacji wewnątrz jednostki, stosownie do przepisów art. 20 ust. pkt 3 ustawy o rachunkowości.
6. Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego (miesiąca) wprowadzać, w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
7. W celu rzetelnego i jasnego przedstawienia sytuacji majątkowej jednostki, w księgach rachunkowych i sprawozdaniach finansowych ujmować operacje gospodarcze, zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 1 i 2 oraz art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
8. Wyksięgować z ewidencji księgowej Urzędu podwójnie zaksięgowany środek trwały o wartości 5.000 zł.
9. Zapisów o zdarzeniach dokonywać na kontach księgi głównej w ujęciu systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości z uwzględnieniem zasad funkcjonowania kont określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., a w szczególności:
 - a) Umorzenie pozostałych środków trwałych ujmować w koszty w miesiącu przyjęcia do używania, na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych,

²² Dz. U. Nr 242, poz. 1622

wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych” w korespondencji z kontem 401 „Zużycie materiałów i energii”.

- b) Rozrachunki z pracownikami z tytułu podróży służbowych oraz z tytułu świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych ujmować na koncie 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”.
 - c) Operacje gospodarcze dotyczące naliczania i odprowadzania podatku dochodowego od osób fizycznych od dofinansowania ze środków ZFŚS indywidualnego wypoczynku tzw. „wczasów pod gruszą” ujmować na koncie 225 „Rozrachunki z budżetami”.
 - d) W ewidencji księgowej Urzędu dokonywać naliczenia odsetek od kredytów dotyczących innego okresu sprawozdawczego na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”.
- 10.** Przepisów i odpisów dokonywać na szczegółowych kontach podatników pod datami złożenia deklaracji, doręczenia decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego, decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego lub decyzji umarzającej zaległość podatkową, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.
- 11.** Przepisu na szczegółowych kontach podatników dokonywać jedną kwotą w wysokości odpowiadającej wysokości zobowiązania podatkowego podatnika, stosownie do § 2 ust. 1 pkt 10 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku.
- 12.** Przepisy i odpisy należności ujmować na bieżąco w ewidencji podatków i opłat, jak również na kontach księgi głównej (w ewidencji księgowej) następująco:
- przepisy należności:
Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”,
 - odpisy należności:
Wn 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”,
Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
- stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zasad funkcjonowania w/w kont określonych w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku oraz § 9, § 4 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 oraz § 17 i § 20 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r.
- 13.** Sprawozdania budżetowe oraz sprawozdania z operacji finansowych sporządzać na podstawie ksiąg rachunkowych, przestrzegając aby były rzetelne, a kwoty wykazane w sprawozdaniu były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 1 i § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, w szczególności:

- a) w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych, w szczególności w kolumnie „Dochody otrzymane” sprawozdania Rb-27S wykazywać kwoty subwencji oświatowej w wysokości, która wpłynęła na rachunek budżetu Gminy w roku, za który zostało sporządzone sprawozdanie, stosownie do § 3 ust. 4 pkt 3 załącznika nr 39 do w/w rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r.
- b) w sprawozdaniach Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych w wierszu N3.2. „Depozyty na żądanie” wykazywać stan środków pieniężnych na rachunkach bankowych, w wierszu N5 „Pozostałe należności” wykazywać wartość pozostałych należności, stosownie do § 14 pkt 9 i pkt 14 załącznika nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, w związku z § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 w/w rozporządzenia Ministra Finansów.
- 14.** W księgach rachunkowych Urzędu Gminy na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” ujmować należności z tytułu podatków pobieranych przez właściwe organy – Urzędy Skarbowe, na podstawie otrzymywanych kwartalnych sprawozdań Rb-27, zgodnie z zasadami funkcjonowania w/w konta określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.
- 15.** Grunty stanowiące współwłasność małżonków opodatkowywać w drodze odrębnych decyzji, stosownie do art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym, art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym z wyjątkiem od tej zasady określonym w art. 3 ust. 6 ustawy o podatku rolnym, tj. w sytuacji, gdy użytki rolne albo grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych stanowią gospodarstwo rolne prowadzone w całości przez jednego ze współwłaścicieli (współposiadaczy) podatek ustala się w drodze decyzji wymiarowej tylko temu współwłaścicielowi, który w całości prowadzi to gospodarstwo.
- 16.** Prawidłowo stosować klasyfikację budżetową określoną w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.
- 17.** Ewidencję gminnego zasobu nieruchomości prowadzić zgodnie z wymogami określonymi w art. 23 ust. 1c w związku z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.
- 18.** Nagrody jubileuszowe wypłacać niezwłocznie po nabyciu przez pracownika samorządowego prawa do tej nagrody, stosownie do § 8 ust. 5 w związku z § 8 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.
- 19.** Do podstawy obliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego nie wliczać wynagrodzenia za czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy (np. urlopy okolicznościowe i z tytułu opieki nad dzieckiem do lat 14), przysługujących na

podstawie § 6 pkt 3 i 4, w związku z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 roku w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop, zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 roku o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej. Pracownikom korzystającym z usprawiedliwionej nieobecności pomniejszać podstawę obliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego o wynagrodzenie za czas tej nieobecności, obliczone jak wynagrodzenie urlopowe, dzieląc podstawę wymiaru przez liczbę godzin, w czasie których pracownik wykonywał pracę w okresie, z którego została ustalona ta podstawa, a następnie mnożąc tak ustalone wynagrodzenie za jedną godzinę pracy przez liczbę godzin, jakie pracownik przepracowałby w czasie nieobecności w ramach normalnego czasu pracy, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy, gdyby w tym czasie pracował, zgodnie z § 9 ust. 1 w/w rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop, w związku z § 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 roku w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy²³.

- 20.** Kosztami prowadzenia rachunku bankowego Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych obciążać Urząd Gminy, stosownie do art. 10 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.
- 21.** Nie udzielać dotacji podmiotowych samorządowemu zakładowi budżetowemu, stosownie do art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
- 22.** Przekazania dotacji przedmiotowej dla samorządowego zakładu budżetowego, dokonywać po uprzednim ustaleniu uchwałą Rady Gminy jednostkowych stawek dotacji przedmiotowej, stosownie do art. 219 ust. 1 i 4 ustawy o finansach publicznych.
- 23.** W treści ogłoszenia o otwartym konkursie ofert zawierać wszystkie informacje określone w art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
- 24.** Wyniki otwartego konkursu ofert podawać do publicznej wiadomości niezwłocznie po wyborze oferty stosownie do art. 15 ust. 2j w sposób określony w art. 13. ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
- 25.** Wysokość środków funduszu sołectkiego przypadających na dane sołectwo ustalać w prawidłowej wysokości przyjmując do obliczeń liczbę mieszkańców zamieszkałych na obszarze gminy, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok

²³ Dz. U. Nr 62, poz. 289 z późn. zm.

budżetowy o dwa lata, ustaloną przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, stosownie do art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2009 r. o funduszu sołeckim.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje od pan Wójta zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach
/-/
mgr Henryk Rzepa

Do wiadomości:

Rada Gminy w Lipniku